

CÁC HÌNH THỨC THỰC HIỆN ODA CỦA CHÍNH PHỦ NHẬT BẢN

Viện trợ chính thức song phương của Nhật Bản được thực hiện theo ba hình thức sau. Để liên kết thực hiện các hình thức ODA đó, bốn cơ quan là Đại sứ quán Nhật Bản tại Việt Nam, Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA), Ngân hàng Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JBIC) và Tổ chức Xúc tiến Thương mại Nhật Bản (JETRO) đã hình thành "Tổ công tác về ODA". Ngoài ra, khi thực hiện ODA, song song với thực hiện các dự án phù hợp với kế hoạch phát triển của Việt Nam, Nhật Bản chú trọng việc hợp tác viện trợ với các nhà tài trợ có liên quan.

Hợp tác vốn vay là gì?

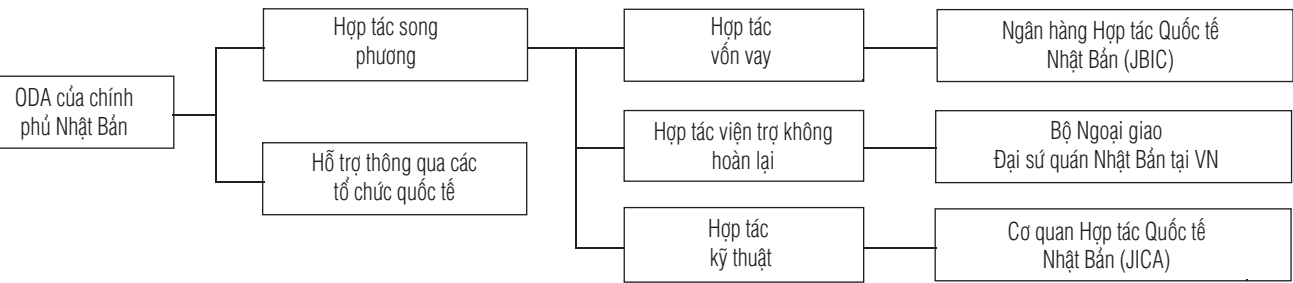
Hợp tác vốn vay là hình thức cho vay của chính phủ đối với chính phủ các nước đang phát triển với các điều kiện cho vay mềm dẻo hơn như lãi suất thấp và thời hạn vay dài. Tại Việt Nam, hợp tác vốn vay chủ yếu dùng cho xây dựng cơ sở hạ tầng như giao thông vận tải, điện lực, phát triển nông thôn. Hợp tác vốn vay do Ngân hàng Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JBIC) thực hiện.

Hợp tác viện trợ không hoàn lại là gì?

Hợp tác viện trợ không hoàn lại là việc trao tặng vốn cho chính phủ các nước đang phát triển mà không kèm theo nghĩa vụ hoàn trả. Mục đích chính của hợp tác viện trợ không hoàn lại là đáp ứng cho những nhu cầu cần bản của con người (nâng cao mức sống cho tầng lớp người dân nghèo đói nhất), đào tạo nhân lực và xây dựng cơ sở hạ tầng. Hợp tác viện trợ không hoàn lại do Bộ Ngoại giao thực hiện, trong đó các dự án hợp tác viện trợ không hoàn lại cho địa phương hoặc viện trợ không hoàn lại hỗ trợ cho các tổ chức phi chính phủ (NGO) của Nhật Bản do Đại sứ quán Nhật Bản tại Việt Nam thực hiện.

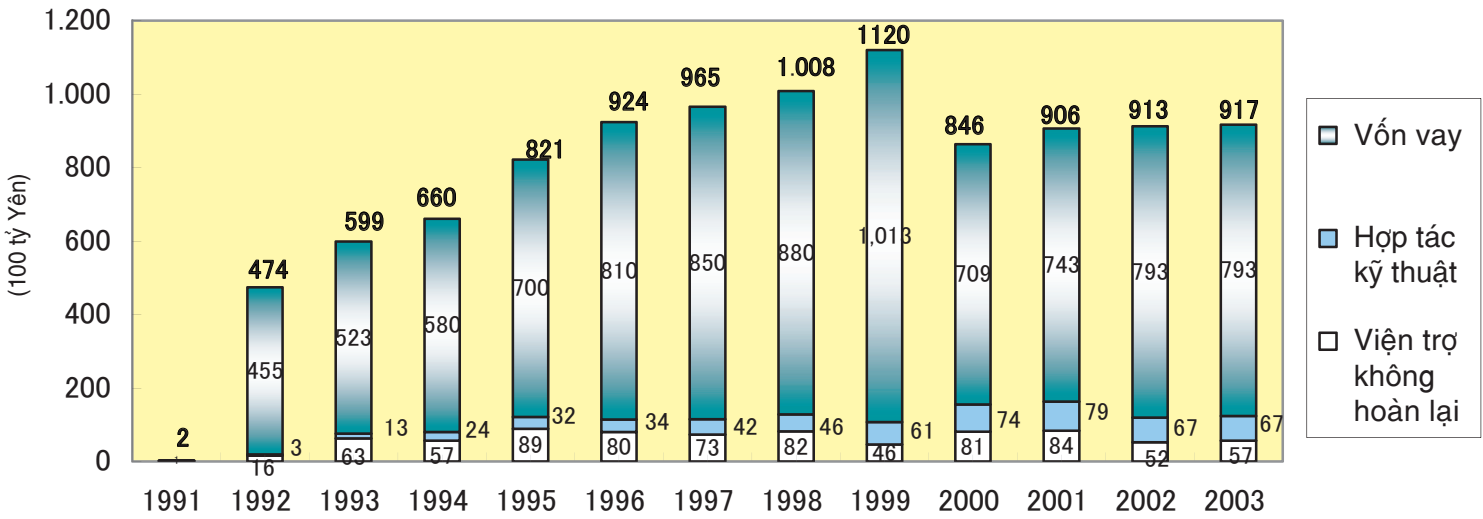
Hợp tác kỹ thuật là gì?

Hợp tác kỹ thuật là hình thức cử chuyên gia, nghiên cứu phát triển, chương trình đào tạo, cung cấp thiết bị nhằm hỗ trợ các nước đang phát triển đào tạo nguồn nhân lực và xây dựng thể chế. Hợp tác kỹ thuật của Chính phủ Nhật Bản phần lớn do Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) thực hiện.

KẾT QUẢ VIỆN TRỢ ODA CỦA NHẬT BẢN TẠI VIỆT NAM

- Nhật Bản nổi lại viện trợ ODA cho Việt Nam vào năm 1991.
- Viện trợ phát triển chính thức (ODA) trong năm tài khoá 2003 là 91,7 tỷ yên. (Trong đó vốn vay: 79,3 tỷ yên; viện trợ không hoàn lại: 5,7 tỷ yên; hợp tác kỹ thuật: 6,7 tỷ yên). Viện trợ phát triển chính thức của Nhật Bản cho Việt Nam chiếm 29,5% trong tổng số ODA cho Việt nam trong năm 2003. (Tổng số: 2,8 tỷ đô la, trong đó ODA của Nhật Bản là: 0.84 tỷ đô la).
- Tổng số ODA mà Nhật cung cấp từ năm 1991-2003 là 1.015,5 tỷ yên (Trong đó: vốn vay: 885 tỷ yên; viện trợ không hoàn lại: 76,1 tỷ yên; hợp tác kỹ thuật: 54,4 tỷ yên).

* Kim ngạch vốn vay và viện trợ không hoàn lại là dựa vào trao đổi công hàm, hợp tác kỹ thuật là kim ngạch đã thực hiện của JICA.

Hà Nội và khu vực phụ cận

- Thiết bị cho bệnh viện Hai Bà Trưng (92)
- Thiết bị Y tế tại Hà Nội (93-94)
- Nhà máy nước Gia Lâm (93-95)
- Bệnh viện Bạch Mai (97-00)
- Hệ thống tưới tiêu Tân Chi (97-00)
- Trường kỹ thuật giao thông vận tải (00)
- Sản xuất Vắc xin Sởi (02-05)
- Nâng cấp thiết bị cho BV Nhi TƯ (03)
- Xây dựng TT phát triển nguồn nhân lực VN-NB (HN) (00)
- Thiết bị quản lý rác ở Hà Nội (02)

- Dự án thoát nước Hà Nội (94,97)
- Cơ sở hạ tầng đô thị Hà Nội (96)
- Trung tâm dài truyền hình VN (97,99)
- Cơ sở hạ tầng giao thông ở Hà Nội (98)
- Cầu trên sông Hồng (99, 01, 03)

- Hợp tác về luật (I,II,III)(12/96-6/06)
- Đào tạo về CNTT (3/97-3/02)
- Trường ĐH Nôngngiệp HN (9/98-8/03)
- Đào tạo về BC-VT (3/99-2/04)
- Bệnh viện Bạch Mai (1/00-1/05)
- Số hữu Công nghiệp (4/00-3/04)
- Trường CD CN Hà Nội (4/00-3/05)
- Viện thú y (2/00-2/05)
- Thụ tinh nhân tạo bò (10/00-9/05)
- TT PT nguồn nhân lực VN-NB (HN) (9/00-8/05)
- Trường KT Giao thông vận tải (1/01-1/06)
- Đào tạo trong lĩnh vực điện (4/01-3/06)
- Viện NC Công nghiệp Thực phẩm (9/02-9/07)
- Nâng cao kỹ thuật môi trường nước (9/03-9/06)

Thành phố Hồ Chí Minh và khu vực phụ cận

- Nâng cấp bệnh viện Chợ Rẫy (92-94)
- Xây dựng cảng cá Vũng Tàu (94-96)
- TT PT nguồn nhân lực VN-NB (HCM) (00)

- Thuỷ điện Hàm Thuận-Đa Mi (93-97)
- Đường dây tải điện Phú Mỹ –HCMC (00)
- Nhà máy nhiệt điện Phú Mỹ (93,94,96,98)
- Cấp nước Đồng Nai-Vũng Tàu (97)
- Đại lộ Đông Tây Sài Gòn (99, 01, 02)
- Môi trường nước TP HCM (00, 02)
- Sân bay QT Tân Sơn Nhất (01)

- Bệnh viện Chợ Rẫy (4/95-3/99)
- Đào tạo cho ngành cấp nước (12/99-11/02)

Khu vực Đồng bằng Sông Cửu Long

- Nâng cấp Khoa Nông nghiệp, trường ĐH Cần Thơ (93-95)
- Xây lại cầu ở đồng bằng sông Cửu Long (01-03)

- Cầu Cửu Long (00)
- Cầu vượt Quốc lộ 1 (00)
- Nhà máy nhiệt điện Ô Môn (97 00,01,02)
- Tổ máy 2 nhà máy nhiệt điện Ô Môn (03)

- Trồng rừng ở đồng bằng sông Mê Kông (6/97-3/02)
- Khoa Nông nghiệp trường Đại học Cần Thơ (4/99-3/02)
- Phục hồi vùng rừng bị cháy (2/04-2/07)

- Viện trợ không hoàn lại
- Vốn vay
- Hợp tác kỹ thuật

Khu vực Đông Bắc và Tây Bắc

- Nâng cấp thiết bị trồng rừng (MB) (95-96)
- Cầu Miền Bắc (95-98)
- Mở rộng hệ thống cấp nước Hải Dương (98-02)
- NC trường tiểu học phía Bắc (00-01)
- Phát triển nước ngầm miền Bắc (02-04)

- Nâng cấp đường quốc lộ 5 (93-95)
- Nhà máy nhiệt điện Phả Lại (93-96,98)
- Cảng Hải Phòng (93,99)
- Mở rộng cảng Cái Lân (95)
- Nâng cấp quốc lộ 18 (97,99)
- Nâng cấp quốc lộ 10 (97,99)
- Cầu Bình (99)
- Cầu Bãi Cháy (01)

- Quản lý mỏ than và khí đốt (4/01-3/06)
- Trường ĐH Hàng hải (10/01-9/04)
- Phục hồi rừng đầu nguồn miền Bắc (10/03-9/08)

Khu vực miền Trung

- Thiết bị trồng rừng Tây Nguyên (92)
- Trường tiểu học vùng bão lụt (94-98)
- Cầu miền Trung (01-05)
- Trồng rừng ven biển (00-04)
- Trung tâm nuôi trồng thuỷ sản ở Nha Trang (02)
- Nâng cao điều kiện sống ở Nam Đàn Nghệ An (03-05)

- Đèo Hải Vân (96,98,01)
- Nâng cấp cảng Đà Nẵng (98)
- Mạng lưới viễn thông nông thôn (97)
- Thuỷ điện Đa Nhim (96)
- Thuỷ điện Đại Ninh (98, 00, 03)
- Tưới tiêu Phan Ri- Phan Thiết (00)
- Thuỷ điện Thác Mơ (03)

- Sức khoẻ sinh sản Nghệ An(6/97-8/05)

Các dự án thực hiện tại nhiều khu vực địa lý

- Viện trợ không hoàn lại phi dự án (93, 95- 98, 00, 01)
- Tiêm chủng mở rộng (95)
- Phòng chống lây nhiễm HIV ở VN (00)
- Viện trợ học bổng PT nguồn Nhân lực (00-)
- Tăng cường kiểm soát bệnh Sởi (00-01)
- Dự án máy rà phá bom mìn (01)

- Cầu Quốc lộ 1 (I,II,III) (93-96,98, 02)
- Vốn vay hàng hoá (92)
- Vốn vay phục hồi (93-94)
- Cầu đường sắt Hà Nội-HCMC (93-95)
- Hạ tầng nông thôn (95,96,98)
- Mạng thông tin Duyên hải(MB) (96)
- Dự án hỗ trợ tài chính cho doanh nghiệp vừa và nhỏ (98)
- Mạng thông tin Duyên Hải(MN) (99)
- Sáng kiến MAZAWA (99)
- Phát triển CSHT quy mô nhỏ cho người nghèo (02)
- CT cấp quang dưới biển Nam Bắc (02)
- Xây dựng thể chế quản lý môi trường (03)
- Sửa chữa cầu trên các đường nhỏ của quốc lộ (03)
- Tăng cường an toàn trên các cầu đường sắt Bắc Nam (03)

VIỆN TRỢ PHÁT TRIỂN CHÍNH THỨC (ODA) CỦA CHÍNH PHỦ NHẬT BẢN CHO VIỆT NAM

Thông qua viện trợ phát triển chính thức, Chính phủ Nhật Bản đang hỗ trợ cho sự phát triển xã hội và kinh tế của Việt Nam. Để đóng góp vào việc thúc đẩy sự tăng trưởng kinh tế mạnh mẽ và xoá đói giảm nghèo của Việt Nam, Nhật Bản viện trợ cho Việt Nam tập trung vào ba lĩnh vực chính: (1) Thúc đẩy tăng trưởng ; (2) Cải thiện môi trường sinh hoạt và xã hội ; (3) Xây dựng thể chế.

Thúc đẩy tăng trưởng

Để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, vai trò của "động lực cho sự tăng trưởng" (khu vực kinh tế tư nhân, trong đó có cả đầu tư trực tiếp của nước ngoài FD) và các chế độ, chính sách đúng đắn và các cơ sở cho hoạt động kinh tế (cơ sở hạ tầng kinh tế và yếu tố con người) là rất quan trọng. Vì vậy chính phủ Nhật Bản coi trọng việc cải thiện môi trường đầu tư, phát triển các doanh nghiệpvừa và nhỏ và khu vực kinh tế tư nhân, hoàn chỉnh cơ sở hạ tầng kinh tế (giao thông vận tải, điện lực, thông tin), đào tạo nguồn nhân lực cho tăng trưởng kinh tế, cải cách các khu vực kinh tế trong đó có các doanh nghiệp nhà nước.

Cải thiện môi trường sinh hoạt và xã hội

Không phải tất cả các vấn đề liên quan đến môi trường sinh hoạt và xã hội đều có thể giải quyết được nếu chỉ dùng tăng trưởng kinh tế, thậm chí có khi cùng với sự tăng trưởng kinh tế, có những vấn đề về môi trường sinh hoạt và xã hội lại càng trầm trọng hơn. Cải thiện môi trường sinh hoạt và xã hội là rất quan trọng trên quan điểm xã hội và nhân đạo, hơn nữa nó cũng chính là để hình thành nên những điều kiện cần bản cho thúc đẩy tăng trưởng kinh tế trong tương lai. Với nhận thức như vậy, Chính phủ Nhật Bản coi trọng việc hỗ trợ cho các hoạt động xoá đói giảm nghèo, giáo dục, y tế, phát triển các địa phương, phát triển đô thị và môi trường.

Xây dựng thể chế

Xây dựng thể chế làm cơ sở cho xã hội và kinh tế có vai trò quan trọng không thể thiếu cả đối với tăng trưởng kinh tế và khắc phục các vấn đề về môi trường sinh hoạt và xã hội. Chính phủ Nhật Bản đang hỗ trợ cho việc thúc đẩy hoàn thiện hệ thống pháp lý, cải cách chế độ công chức và cải cách tài chính của Việt Nam.